ADURA FUN ỌSẸ YI
Lọwọ aṣekọjọ Kasiṣe kọ ma mọ ẹni lọwọ Oluwa rere gba wa.

IRAWỌ ★ OBOKUN

OWE ỌSẸ YI
Iakumọ ki rin ni ọsan, eni abi re ki rin oru.

Vol 4 No. 140 | ILESHA. | MONDAY. | JUNE 6 1955. | IYE OWO: TORO

E DABO BO AWON OLUGBE ILU ILESA

ỌLỌLA OLU, KỌMOLAFẸ
Ẹnikan so lọṣẹ to kọja pe iro ni pe NCNC leri lati gẹ owori si ile meje abọ. Ṣugbọn ẹnikan tun sọ bẹ lọṣẹ yi.

AWỌN ONITẸTẸ
(Lati ọwọ S. Lawani.)

Mo ki Olotu Irawọ Obokun e gba mi laye lati sọ ọrọ kekere yi sinu iwe eloyin momọ. Mo be Ọlọpa ati igbimọ ilu ati Kanselọ gbogbo. Ni ọjọ kejila oṣu kerin 12/4/55 ni Ọkunrin kan, nti Ibadan bọ. O fẹ lọ si Ibokun, o wa ri awọn oni tẹte ni Ikorita Idomi-esi. Wọn tan Ọkunrin na jẹ, wọn gba £9 lọwọ re wọn si fi iya jẹ wọn lu wọn ẹje sẹn u re, wọn ya ewu re perepere,

(Bere ni oju iwe 5)

ẸNI BERE ỌRỌ LOFẸ IDI RẸ LATI GBỌ
(Lati Ọwọ John Ayọdele K. 44 Anaye St.)

Ẹ jọwọ Olotu, e gba mi ni aye lati sọ ibi ibere mi kekere yi. Mo si fe ki awọn to nka iwe Irawọ Obokun ati awọn ọmọ Obokun kọ jowọ ki wọn fun mi ni alaye lori ọrọ mi na.

Ọrọ na niyi:

Ẹ jọwọ kini Itumọ ohun ti wọn npe ni Ọfẹ?

Ohun to mu mi bere yi nipe lati nkan bi ọdun meji sẹhin ni mo ti ngbọ wipe iwe ni Ẹkọ ọfẹ, ati Iwosan ọfẹ. Lotọ a ri pe wọn kọ Ilewe kekeke kakiri, eyiti a re pe wọn bere si kọ awọn ọmọdẹ nibẹ ni ibere ọdun yi, a si ripe wọn nlọ si ile dọkita lai san owo lati nkan bi oṣu mẹta sẹhin.

Eyiti o mu mi wa wo iru iwe ti mo fi nsanwo ori, mo ri ọrọ kan ti wọn kọ sibẹ lati iwe to ti se lati bi ọdun mẹta sẹhin. Ekini ni "Education Rate" ati ekeji ni "Medical Rate".

Mo fẹ kie la nkan ti Itumọ owo yi jẹ fun mi ati Itumọ ọrọ kan ti wọn kọ si isalẹ (Flat Rate Tax Receit) wipe-(Including 10/6 Education and Heath Levy (Regional Share of Tax)"

Mo fẹ Itumọ eyi ati awọn ti o nna ati ohun ti wọn nna le lori

Iba ọrọ mi si yi o Olotu Ọwọ re koni gbe, awọn ọta rẹ koni ri o gbase lagbara Edumare Amin Ẹo tun ma ri ọwọ mi lẹhin eyi eleyi.

IDASILẸ ẸGBẸ NCNC TI OBIRIN
(Lati Ọwọ Kanselọ S. Akindele Ojo)

Lati nkan bi oṣu kan sẹhin ni ogunlọgọ awọn Obirin Ilesa ti nwa ọna bi wọn yio tiṣe da ẹka ti Obirin ti ẹgbẹ N.C.N.C. sile. Mo gbọ wipe igbati o pe ọpọlọpọ awọn Obirin to nile lati ripe wọn da ẹgbẹ na sile kiakia ti nyọnu ni wọn yan Komiti kekere kan larin wọn lati wa aye bi idasilẹ ẹgbẹ ti Obirin na yio se ya kiakia.

Awọn to wa ni Kọmiti na je bi mejidinlogun. Ninu igbiyanju lati da ẹgbẹ na sile, awọn Komiti na se ipade pelu awọn igbimọ alase ti N. C. N. C. fun imọran ati ranlọwọ.

Lẹhin asepọ ipade bi meji tabi meta ni ẹgbẹ N.C.N.C. fi iwe sode lati pe awọn Obirin to nifẹ itẹsiwaju ati igbega Ilu Ijesa lati wa si ipade ti wọn yio fi idi ẹgbẹ na mu lẹ fun awọn Obirin.

Awọn Komiti ti awọn Obirin yan fun igbe kal ẹgbẹ ti wọn na sise pupọ. Gere ti iwe ipe jade fun wọn ni awọn na ti nka ofisirihi ẹgbẹ Obirin Ilesa lara. Gbogbo awọn ajaju Obirin ti wọn nfi ọrọ idasile ẹgbẹ wọn na lọ lo fi ifẹ gba lati pelu wọn.

Gbogbo awọn ẹgbẹ Alerọ ati Alẹte lọ gba lati fi ara mọ ẹgbẹ na Mo tile gbọ nibi pataki pe awọn ajaju Obirin bi B. T. Ogunseitan, Arabirin Ayọola ati awọn patakipataki miran lo gba lati faramọ ẹgbẹ na.

Awọn kan nse iye meji nipa wọn sugbọn emi gege bi enikan ko siyemeji nipa gbigba wọn lati faramọ ẹgbẹ N.C.N.C. nitoripe bi o tile je pe Ọkọ wọn wa ninu ẹgbẹ A. G. sibẹsibẹ awọn igbati ibawa ọkọ won ati awọn papa yatọ si ti ẹgbẹ A. G.

Mo gba pe lọjọkọjọ ko soro fun wọn lati yapọ fun ẹgbẹ na.

Lọna kọji, gbogbo awọn gbajumọ Obirin ti a le pe ni OBIRIN lo wa ninu ẹgbẹ NCNC Ogunlọgọ awọn iyawo gbajumọ lo si wa nibẹ pelu. Gbogbo Obirin to nise lapa bi awọn Olobi, aiata, Onisu, Onikoko ati bẹ lọ titi lo pelu wọn nse ẹgbẹ na. Nitorina, enikẹni le sọ pẹlu ami idaniloju pe gbogan na ko ti gba ese ni ọjọ idasilẹ ẹgbẹ na.

Mo gbọ wipe ẹgbẹ Ọlọpẹ na ti da ẹgbẹ Obirin sile. Emi ko gbọ, bẹni emi ko mọ, ṣugbọn bi Ọpọlọpọ enia ko ti se gbọ tabi mọ ọjọ tabi asiko ti wọn da sile. Obirin ti ko jeki emi le gba pe iro ni ni pe mọ ti awọn Obirin bi melo kan ti won nba wọn jo "Kuni mi laya" lọ jọ ti wọn wọ ajọ ofọ nku ijọba wọn

Mo tun gbọ wipe eran wipe awọn yio ya awọn Obirin lowo ni wọn fi ri iha ile na, mo si gbọ pe ojojumọ ni awọn diẹ na lọ nba wọn jo Mambo ati Kokoma nibi ti awọn Ọlọpẹ bati nse iwasu igboro ni ireti wipe awọn yio rọjọ na gba lọjọ iwaju.

Irohin nipa ipade na yio jade lọsẹ to nbọ lagbara Oluwa,

J. M. OBE
Oun je ọkan ninu awọn ajaju N CNC ni Ile Ijesa. Awọn Obirin ti da ẹka ti wọn sile ni ọjọ karun oṣu yi

EGBE IFELODUN TI ILESA
Ẹgbẹ yi je ọkan ninu awọn Ẹgbẹ Gbajumọ ati Bọkini ni Ile Ijesa. Bi wọn ti je gbajumọ ni awọn iyawo wọn gbajumọ pelu. Wọn ni Iyawo ọpọlọpọ wọn lo pelu Obirin to faramọ Ẹgbẹ NCNC ti awọn Obirin da sile ni ọjọ karun oṣu yi. Diẹ ninu awọn ọmọ Ifẹlodun yi wa ni Igbimọ alase ti NCNC.

ESI SI IWE ẸGBẸ AKUKỌ TI ỌJỌ 23/5/55
(Lati ọwọ Akọwe Ẹgbẹ Ọpẹ)

Si ẹnyin ọmọluwabi ni ile Obokun, inu mi dun pupọ lati kọ iwe mi yi si ojule ninu Irawọ Obokun ti ọpọlọpọ ma nka lọsọsẹ.

Mo kọ iwe yi lori akọsile kan ti awọn ẹgbẹ Akukọ ṣe sinu iwe irohin Irawọ Obokun ni oju ewe keji nibiti Iọto Kaniọọ Ekundare ti o jẹ pataki ninu awọn Alakukọ wa. — Nwọn kọ pe "Ẹgbẹ Ọlọpẹ Ẹgbẹ onirọ"

Ṣugbọn inu mi bajẹ gidigidi nigbati mo woye pe awọn Akukọ ti Ile Ijẹṣa dabi ẹnipe awọn pe gbogbo ilẹ Ijẹṣa ni were ati omugọ ati ara oko ti awọn le ma tanjẹ titi aiye ailopin.

Tabi ko ri bẹ loju yin o? awọn ko ro pe awọn enia ti o gbọnu ni ilẹ Ijẹṣa pọ ju awọn were ati opọnu ti o wa nibẹ.

ẸKINI: Ijọba Ọlọpẹ ṣe ileri ẹkọ ọfẹ fun awọn ọmọde, ẹgbẹ Akukọ ni irọ ni. Ẹkọ ọfẹ ti bẹrẹ lati oṣu kini ọdun. Tani o npurọ ba yi o?

ẸKEJI: Ijọba Ọlọpẹ ṣe ileri iwosan ọfẹ, awọn Akukọ ni irọ ni eke ni. Iwosan ọfẹ ti bẹrẹ bayi o, lati ọjọ kini oṣu April. O si ti bẹrẹ lati ọsi nibiti ile iwosan ijọba wa. Tani ẹnirọ bayi o?

ẸKẸTA: Ijọba Ọlọpẹ ṣe eto lati ya awọn agbẹ lowo, ẹgbẹ Akukọ ni irọ ni, eke ni. Ni ilẹ Ijẹṣa nikan nyoo ti ya (300) ọdunrun agbẹ lowo fun itọju oko. wọn. Tani onirọ bayi o, tani eleke?

ẸKẸRIN: Ijọba ni awọn yio tun ra awọn agbẹ onikoko lọwọ lori ara korikori, ẹgbẹ Akukọ ni irọ ni, awọn agbẹ onikoko to ti gba ẹrọ yi lọ ti le ni ẹgberun (1000) ni ilẹ Ijẹṣa nikan. Owo ẹrọ kọkan jẹ 45. 10/-; eyini ni pe owo ti Ijọba na fun awọn agbẹ jẹ £45,500 ti awọn yio ma rọra da pada lẹhin ti koko ba ti so dada. Ṣe Ijọba Ọlọpẹ npurọ? Tani opurọ bayi o?

ẸKARUN: Ijọba sọ pe awọn yio ṣe ọna mọto ni gbogbo ipinle kọkan. Awọn Akukọ ni irọ ni, Laipẹ yi ni awọn aṣoju Ijọba wa si Ileṣa lati sọ fun awọn igbimọ ti ilẹ Ijẹṣa pe awọn fẹ da ọda si ọna meji. Ekini ọna Imesi, ekeji ọna Ẹsa-Oke. Laipẹ yi ao ri pe iṣẹ bẹrẹ lori ọna meji yi.

Tani o npurọ bayi o? Awọn Akukọ pe enia ilẹ Ijẹṣa nijelo pa awọn yio din owo ori si ṣile meje abọ bi nwọn ba le dibo Komọlafẹ ọmọ ẹgbẹ wọn. Njẹ owo ori na din tin tabi Komọlafẹ ko iti wole ni?

Gbogbo ilari ti awọn ṣe nigbana ewo ni nwọn muṣe.

ẸKEJE: Bẹna ni Akukọ pe yin pe ki ẹ dibo fun wọn lati gba Ijọba ilẹ Ijẹṣa. Nwọn ṣe ileri ọpọlọpọ fun yin. Nipo ti ẹ ti yan wọn sibẹ kini ẹgiti ti nwọn ti le ru si ara.

Nwọn nkọwe si Ijọba Ọlọpẹ pe ki o ya wọn lowo bayi

Nwọn ti pi iwe owo ori kakiri bayi lati ba iṣẹ ọwọ awọn enia bọwe, ki nwọn ba le sa konko owo ori mọ wọn. Sibẹsibẹ awọn alakukọ yi tun laiya tobẹ lati ma sọ pe awọn ẹgbẹ Ọpẹ ni ẹgbẹ onirọ. Gbogbo ẹnyin ọmọluwabi mo fi ọrọ yi lẹ ki ẹ ṣe idajọ o

Awọn tio nio yin nilo omi ojo, ti nwọn pe yin pe ki ẹ dibo fun wọn, ti ẹnyin ko mọ ali, ti nwọn lọ fi yin gba owo ati oruko lọdọ Azikiwe nile awọn kalakala lọhun, awọn Akukọ to nyi oriko kiri pẹlu irọ ti nwọn nran awọn eke wali tọ yin wa. Nwọn ṣe ileri ọpọlọpọ, owo ni nwọn mu ṣe nioẹ. Gbogbo igbimọ Alakukọ ti nwọn kojọ kakiri, kini nwọn ṣe kini nwọn ṣoe yọ bayi?

Awọn kanna ni ko tun ni itiju ti awọn tun lẹ kẹ gba wọn gbọ pe awọn Ọpẹ ni onirọ. Tabi nwọn ro pe ẹnyin na ko ni oye ati ọgbọn ni. Idi rẹ kna mi fi babẹ ni pe awọn akukọ ro pe Ijẹṣa ko ni ọgbọ. Nwọn ka Ijẹṣa Ijẹṣa si were ati opọnu ti ko le ronu lati mọ rere yatọ si buburu. Ṣugbọn inu mi dun pupọ nitoripe emi mọ dajn pe Ijẹṣa ki iṣe were, nwọn ki ṣe omugọ nwọn ki iṣe opọnu ati ara oko bẹnabina gẹgẹ bi awọn Akukọ ti fi wọn pe.

Mo mọ eyi daju nitoripe ọpọlọpọ enia ti o faramọ wọn tẹlẹ lo ti padu lẹhin wọn ti o si fi ara mọ Ẹgbẹ Ọpẹ Inu wa si dun lati gba iru awọn enia bẹ ti o ri pe iṣina ni Akukọ ti o pada lẹhin wọn.

Awọn die ti o jẹ pataki ti o mọ aṣiri itanjẹ lo ku sibẹ. Awọn ko le kuro nibẹ nitoripe oju ati wọn, ṣugbọn nwọn mọ ṣe ọna jibiti onjẹ wọn ndi mọ wọn lẹnu nigbati ko ba si enia lẹhin wọn.

Idi rẹ niyi ti nwọn fi nṣa gbogbo agbara wọn lati tun ma fi ọgbọn eke fa enia sọdọ wọn

Ẹ jẹ ki a ja wọn silẹ, ki a e fi han wọn kedere pe awa ki ṣe abunu ti nwọn kọ ilu ti wọn silẹ ti nwọn ni ti kalakala ni awọn yio ṣe nitoripe nwọn nfi owo di wọn lẹnu lati ta ilu tiwọn.

Kini owo jamọ? Ire awọn enia ati ire ilẹ wa fun ere awọn ọmọ wa lo yẹ ki ẹnikan ma ta orile ede rẹ fun ire ti ara rẹ tabi idile rẹ nikan. Nitorina ẹnyin ọmọluwabi ẹ kiyesara o.

Ki ẹ si dajọ fun ara yin Tani onirọ ati eleke ninu ẹgbẹ Akukọ ati ẹgbẹ Ọlọpẹ?

Mo nfẹ esi iwe yi laipẹ lati ọdọ awọn ọmọ Obokun.

Ki Ọlọrun maṣe jẹ ka ba eletan pade. Amin.

Emi ni ọmọ yin niotọ,
D. Ọla Ọṣunloye,

LỌJA OKEBODE (AGUNLEJIKA KEJI)

Oloye yi ni Alaga Okebode Local Council. Ni idahun si ibere akọwe Afẹnifẹre ni ẹnikan sọ pe awọn Oloye ti ko fi ara mọ Ẹgbẹ ijẹlu ni akamọ wọn fi ṣe Alaga.

IFILO PATAKI

Awọn Alakoso ile iṣẹ Ijesha Press Ltd. ni ki aṣe ifilọ yi fun gbogbo awọn ẹniti wọn da owo sinu iṣẹ yi yala ni ilu Ilesha tabi Idalẹ pe afẹ ki onikaluku fi akọtan oruko rẹ ranṣẹ si Office Ijesha Press Ltd. ni B.110 Okesha tabi P.O. Box 23 Ilesha.

Fun apẹrẹ ẹniti oba njẹ J. O. Aina afẹ ki o sọ oruko ti J. O. duro fun, ki aba le fi akọtan oruko yi sinu iwe ti ao fi ranṣẹ si onikaluku laipẹ yi.

Alabojuto

E KA NIPA IJOBA YIN

Wọn ni "bi egungun ẹni ba njo daradara, ori ẹni a ma ya" Irawọ Obokun lero wipe yio jẹ idunnu olukuluku lati ma ri irohin itẹsiwaju ka nipa igbimọ-ijọba akamọ tirẹ; nitoribẹ, a ti nṣe orişirişi atunṣe ni imurasilẹ lati ma ripe irohin njade ni ọsọsẹ nipa gbogbo awọn ijọba na.

Inu wa yio dun bi ẹnyin ọkawe wa ati aṣoju wa ba fọwọsowọpọ pẹlu wa lati ripe iṣẹ na rọrun ni ṣiṣe

Ọna ti ẹ fi le ran wa lọwọ nipe:-

A fẹ Aṣoju (Agent) ni ilu kọkan.

A fẹ aṣoju si ni Ileṣa.

A fẹ awọn ti yio ma fun wa ni irohin pipe.

A fẹ awọn Ọkawe kun awọn Ọkawe wa.

A fẹ ki awọn ti o mura tan lati ma ba wa ṣowo jẹ awọn ti yio ma sanwo lasiko.

Nitorina a nfẹ aṣoju ti yio ma fun wa ni irohin ati ti yio ma ta Irawọ Obokun ni awọn ilu wọnyi:- Ijẹṣa, Ibodi, Iperindo, Imẹsi Ile, Muroko, Itagun, Ipole, Igangan, Iṣẹ, Odo, Ilọba, Iwara, Erin Odo, Erin Oke, Ẹsa odo, New Ikeji, Old Ikeji, Isaobi, Ijẹbujeṣa, Etiọni, Ilerin, Ifẹ, Ibadan, Ọffa, Ikirun, Iragbiji.

ARABIRIN J. O FADAHUNSI

On na pẹlu awọn aṣaju Obirin ni Ilesa. Awọn Obirin na ti da ẹgbẹ NCNC ti Obirin silẹ ni ọjọ kẹta oṣu yi. Irohin igbekalẹ ẹgbẹ na yio jade lọsẹ to nbọ gẹgẹbi ọrọ Kansẹlọ S. Akindele Oju.

ADUGBO IGBAYE NFẸ ATUNSE

Lati Ọwọ J. O Awosan

O jẹ ikan ti ko ba oju mu to lati ripe awọn Ijọba Ibilẹ ko be-to atunse Adugbo Igbaye Ti enia bani anfani lati lọ si adugbo yi lati ọna Ẹnu Odi Okeṣa yio ripe gbogbo oju Gọta ibẹ ni igbo tidi mọ to bẹ nigbati ojo barọ agbara ojo yio gba gbogbo oju ọna.

Igba pupọ ni awọn olugbe adu-gbo yi ni lati ma ṣe wahala ati ṣan igbo yi; ti wọn yio si ma la gọta fun ara wọn, O yẹ ki awọn enia adugbo yi gbadun ninu ow-ori ti wọn nsan, beni adugbo Igbaye yi ko kere pupọ laria awọn adugbo pataki ni Ilesa, nitorina a bẹ Ọga onirẹ oju ọna pẹlu awọn alabaṣiṣẹ rẹ lati se atunse adugbo yi laipe toripe akoko ojo lo de yi, ti agbara ojo ko ba ri gọta rin dada yio se jamba fun ọpọ ile.

Awa olugbe adugbo yi yio ma se ireti atunse na ti ẹ o wa ṣe ni aipe yi Obokun yio gbe yin o.

ILE IWOSAN ATIJỌ (FUN IWOSAN)

Ọpọlọpọ awọn to ti nkọwe lo ti nsọpe iwosan ti wọn nfun awọn ọmọde ki i se lọfẹ. Ṣugbọn Awọn Afẹnifẹre ni idawọ si ọrọ Ẹgbẹ Akukọ se alaye pe ọfẹ ni. O se alaye pe ọpọlọpọ nkan miran lo tun jẹ ohun ti Ijọba Ọlọpẹ se lọfẹ.

A NRETI ISẸ NA IRE T'AKUKỌ YIO SE?

(Lati Ọwọ Ibrahim Alli Balogun)

Ninu iwe irohin Irawọ Obokun ti ọjọ 2/5/55. Gbajumọ D. Ọla. Ọjọnloye fẹsu ba iwe mi ọdun to kọja, nipa aiise ti awọn enia wa se nipa idibo fun Akukọ. Ninu iwe mi na, mo bẹ Ọlọla Olu Kọ-mọlafẹ lati sagbara gẹgẹbi asoju Ijesa lati ripe ani anfani ninu isẹ Ijọba Akopọ Naijiria. Atipe ki Ọlọla wa ma tiiri Ẹgbẹ nolu kan tako nkan to ba ma ilọsiwaju ati idagbasoke ba orilẹ ede wa.

Lọjọ ti wọn berẹ ipade Igbimọ Akopọ na l'Eko, Ẹgbẹ Radio ni mo joko si fun alaye ohun gbo-gbo ti wọn se ati eyiti wọn sọ ni-bẹ pẹlu Ojoumọ ni mo nte eyi. Sugbọn lati ọjọ ti mo tinjoko fun alaye wọn yi; emi ko gbọ pe Ọlọla wa sọrọ kankan, sugbọn ni 15:3:55 ni Komọlafẹ nwa ọwọọju lọ koko sọrọ; ọr, akọsọ rẹ na ni o fihe afako ire awa ọmọ Ijesa nitoripe Ire nla ni e ba je ti ọkọ Reluwe ba de Ilẹ Obokun, emi ko le ka ire to wa nibẹ tan, sa gbọn nitori a tiẹ Ẹgbẹ Akukọ lọrun KỌMỌLAFẸ lodi si ilu rẹ.

Kọmọlafẹ nfiye Igbimọ pe Nai-jiria kol owo lati fise isẹ nla na "Iyẹn atunsọ ẹrọ ntẹnu Tafawa Balewa" Oloye Akintọla nfiye gbimọ Minisita Alakukọ pe igbati wọn la ọna Reluwe tube yi, sese wọn ya owo la gbogbo rẹ. Gbo-gbo owo eto Isejọba Naijiria ko-to nkan nigbana nipa owo Igbati Reluwe san nkan rẹ pada, ko seni to gbọ beni Awọn ọjọgbọn Olowo "INTERNATIONAL BANK LI-MITED" lowa si Naijiria ninu ọdun 1954, lati wa idi bi idagba-soke Naijiria sele yara siwaju dada.

Ninu iyọrisi iwadi wọn; wọn ni "Naijiria nfẹ eto nla nipa ilọsi-waju (Ekini) Ọna Reluwe Naijiria kere pupọ o yẹ bi ki wọn la iru rẹ mẹta tabi mẹrin si nitoripe Nai-jiria tobi pupọ (Ekeji) Isẹ Waya ati Post Offeice ko to rara (Ẹkẹta) Ko si ile is orisirisi isẹ ilu Oyin-bo ni Naijiria (Ẹkẹrin) Ako se abojuto atiṣọ awọn ọpọ omi ilẹ wa di ọna fun ọkọ elẹfin (Ẹkarun) Emi ajọsepọ ko si ni arin awa enia Naijiria ati ọpọlọpọ miran" Wọn tun afiye ni pe, Banki awọn gẹgẹbi gbogbo agbaiye se mọ, se-ian lati ya Naijiria ni iye owoko-wo to ba fẹ fun ilọsiwaju ilu rẹ.

Akukọ gẹgẹbi Ijọba Akopọ Nai-jira ko fi ọrọ inu iwe yi sẹto ra-ra, ninu eto Ijọba wọn, isẹ alata-ko ni lati tọ Ijọba sọna ti ko ba gba ọna eto. Oloye Akintọla gẹgẹbi Asoju Alatako ninu Igbi-mọ Akopọ se ayan papọ lati fi oju ọna han Ijọba Akopọ ti Ọlọ-la Kingsly Ozumba Mbadiwe ni-ra aba Afikun ọna Reluwe Aba ti kan ni Alatako le muwa si Igbimọ; Ijọba ni kan ni ole mu ọrọ wa siwa Igbimọ ninu iwe Iso ijọta fun ifọwọ si Igbimọ. Iru Aba yi ni Oloye Akintọla muwa sinu Igbimọ Dipo ti ẹba fi dupẹ lọwọ Atọna rẹ; seni o berẹ si lọ-nna fun kakiri. Ọlọla wa gbagbe ire ilu wa akukọ sọrọ rẹ nau Igbi-mọ ni lati korin ti awọn Ẹgbẹ Akukọ fisi lẹnu; iba dakẹ jẹjẹ eaanju iso to jẹ yi sọ Ijesa tabi Ekun ti wọn ko fi gbogbo ara ko arun Akukọ, yio gba pe dajudaju ko si ire kan ninu Akukọ.

Ninu iwe mi iṣpẹ pupọ yi mo fi ya Ijẹsa pe Ijọba Akopọ yan Ekun ilẹ Yoruba jẹ nipa ipo Mini-sita Ijọba Akopọ. Ninu Ijọba Macpherson ti 1952 si 1954 Gbo-gbogbo isẹ Ijọba to se pataki pin-pin ni Ipinlẹ kọkan pin nigba yẹn. Isẹ waya ati Post Office to wa lọwọ Oloye Arthur Prest Isẹ PWD lo wa lọwọ Ọgbẹni Awosika; Isẹ Iwosan ati Ilera lo wa lọwọ Oloye Samuel L. Akintọla, Isẹ Arthur Prest yi ni isẹ pataki to kan Ekun ilẹ Yoruba nigbana Isẹ Ọkọ Re-luwe ati ọna oju ọkọ omi lo kan Tafawa Balewa Isẹ Iwa kuro ati Itanna Iṣẹtiriki lo kan Muhammed Ribadu: Isẹ Ile Iwe ati Idaraya lo kan Shetima Kashimu; Isẹ to kan Balewa yi ati Ribadu ni isẹ pataki to kan ilẹ Hausa.

Orisirisi isẹ Oyinbo lo kan R. Amanize Njoku Isẹ Iwadi laria Osiṣẹ ati Ọga wọn lo kan M. T. Mbu Isẹ Iwadi nka ẹgbin ati eto Ilẹ lo kan K. O Mbadiwe Isẹ Njoku yi ati ti Nbu yi ni awọn isẹ pataki to kan Ekun Ile IBO nigbana. Losi nkọ! ayipada ti wa si igbekalẹ Ijọba Naijiria Ọpọlọpọ Agbara ọwọ Ijọba Akopọ ni Ijọba Ekun kọkan ti gba Igbimọ Go-mina igbana di titiuka. Wọn dibo titun ninu ọdun to kọja Ẹgbẹ AKUKỌ lo bori ni ilẹ Yoruba ati ni Ilẹ IBO lọhun. Eyi fun wọn lagbara MINISITA mẹfa ni-nu Igbimọ MINISITA Ijọba Ako-pọ IGBATI Wọn ma pin isẹ awọn Minisita wọnyi Isẹ Waya ati Post Office to se pataki kakiri gbogbo Naijiria to jẹ eyiti o kan Ipinlẹ Iwọ Oran si awọn Ẹgbẹ Akukọ gbe lọ fun K. O. Mbadiwe to tan lọ pẹlu ti Njoku to se pataki nilẹ awọn IBO lọhun. Isẹ Adelabu ati Isẹ Okoli Ebo wa lọwọ Ikapa Akinloye ati Oloye C. D. Ankra ni Ibadan nitoripe Ijọba Ekun lo da duro ninu igbekalẹ Ijọba titun

(Bẹrẹ ni oju iwe 4)

A NREṬI IṢẸ IRE AKUKỌ
(Bere lati ọjọ iwe 3)

Kini Ijọba Akopọ tise fun Ẹkun Ilẹ Yoruba? Balewa nse afikun ọna Reluwe oilẹ Hausa, beni Njoku ti fowọ si ki wọn mase Cement ati Glass ni ilẹ IBO lọbun. Kini ire tawa ri gba lọwọ Akuko?

Post Office Gbogbo ti Nbadiwe wa ni yi Asiko Arthur Prest ni wọn ti seto gbogbo rẹ patapata Komọlafe Ire wo le o mu wa ba lati Ekọ? Nitori Alaye yi ni Kanselọ ọsanganga n kan fi ipe mi ni were mo fesi ọrọ rẹ da. Ṣugbọn nigbati o je pe awọn lowa nidi eto ilewe mi ko ri ijade awọn iwe mi gbogbo. Bẹni asiwere ensi ti ma gbọn loju ara re pelẹ o Kanselọ Ojo, Adupẹ lọwọ Olọrun pe uni Igbimọ Ijọba Akukọ ni Ipinlẹ Ilesa loni. Ọlọla Fadahunsi ni Asoju Ijọba na. Ijọba Ipinlẹ ilu kọkan nini iṣẹ ilọsiwaju wa bẹ wa lọwọ rẹ. Akukọ ti fi ye gbogbo Ijẹṣa pe eto iṣejọba Ọpẹ ko dara rara. Ilọsiwaju ilu kosi lọwọ Ijọba Ekun. Ijọba Ibilẹ losi eto ituntun se Ijọba Ibilẹ lo ma nbu owo ori ni gbogbo ilẹ. Ọpọlọpọ tiri iṣẹ ilọsiwaju Ilesa abẹ Ijọba Ijọba Ọlọla Fadahunsi lowa loni, bẹ na ni ise omi pelu. Afojusọ ati ise iba die ati Ijọba Ekun.

Nisisiyi ni ọtitọ yio han, Ijesha ti gbe Ijọba Ibilẹ wọn le EGBẸ AKUKỌ lọwọ, Awọn sini olododo loju gbogbo ọmọ Obokun loni. Ọwọ Ijọba Ibilẹ sini ilọsiwaju ilu wa: Yio si dara ki Ọlọla Fadahunsi jẹki gbogbo araiye ma gbọ bi wọn base una gbogbo owo Ijọba Ijọba Ibilẹ ati owokowo ti wọn ba ya Ilesa lati Ibadan AKUKỌ loni Ijọba Ipinlẹ Ijesa nbọna ati pe nisisiyi gan lato le mọ boya ire kan wa ti Akuko yio se Ijesa! Nibikibi Akuko lakuko wọ! Akukọ ko se Yoruba lore ni!! Laipe yi ni wọn sọpe owo kan wa ti awọn rianwo ori ilu Oyinbo lati se iranlọwọ fun awọn ilu amọnaa won, owo na je ẹgberun pọun lọna ogorin £80,000,000. Inu gbogbo enia ilu amọna na lọdun kan pe awọn Oga wọn u niau rẹ fun fẹ se awọn lore.

Ninu owo yi Ẹgberun lọna Ẹgbẹrun lọna mẹtala le Ẹgberun lọna Ogorin pọun lọ kan gbogbo Akopọ Naijiria wọn fi owo yi rarse si Igbimọ Minisita Akopọ Igbati a ba nwọpe Akukọ kosi ire kan fun ilẹ Yoruba nitorikankan er'e nu yio ma ka Alebu Awọlọwọ lọwọ iwọ no'kawe mi so fun mi Edo enia wo lo wa ti kiio asiwere se kosi Rara! Igbati Igbimọ Minisita ma pin £13,000,000 wọn fun Ijọba Akopọ lo lowo lowọ ju gbogbo Ijọba yoku lọ "Se Ijọba Alakukọ ni"! ni £3,750,000 Ẹgberun lọna Ẹgberun lọna mẹta le Ẹgberun lọna aadọta leni Edegberin pọun Wọn fun Ijọba Ilẹ Hausa ni £4,750,000 Ẹgberun lọna ẹgberun mẹrin le ẹgberun lọna adọta leni ẹdẹgberin pọun Wọn fun Ijọba Ariwa ni £2,750,000 Ẹgberun ona Ẹgberun lọna mejeji Ẹgberun lọna adọta leni Ẹgbẹ un pọun Wọn fun Ijọba Kamerun ni £1,330,000 Ẹgberun lọna ẹgberun le ẹgberun lọna ọdu le ọgbọn pọun Wọn wa fun Ijọba Awa YORUBA ni Ẹgberun pọun lọna ẹbegbeta eyiti koto idamẹrin ti Ijọba ilẹ IBO!

Kini ẹṣẹ awa Yoruba lọdọ Ijọba Akukọ ti Akopọ? Wọn ni Ipinlẹ wa lowo julọ. Bẹni? Ipinlẹ ni ọran owo ori ti le. Ipinlẹ wa siri olọ ọkinju ninu gbogbo eto ilọsiwaju, ọe Ijọba. Ṣugbọn Ipinlẹ wa kolowo to Ijọba Akopọ, kini o wa fa iru iṣẹjẹ nla yi wa. Kosi nkan to fa ju pe Awa Yoruba lafi owo wa gbe olore wa suba tanwo odalẹ ọrẹ bi olododo enia bẹni kilẹ to pa tọdalẹ ọrẹ ọbun gantanganna sibẹjẹ. Ninu Gbogbo Ijọba Naijiria loni Ijọba ilẹ Yoruba toni owo nira ju fu iṣẹ omi kakiri gbogbo Ipinlẹ kọkan, fun iṣẹ nlanla ti ẹkọ ọfẹ fun gbogbo ọmọ Ilẹ Yoruba, fun eto ile Iwosan ati Ilera ati ọpọlọpọ iṣẹ nlanla miran.

Kini Akukọ se fun rarẹ gan o iru iṣẹ nla wọn yi ti Ijọba Ekun da wọle yi ọfẹ, owo pupọ Ṣugbọn Ijọba Akopọ fi agbara wọn yan Ipilẹ wa je bẹni ọpọọpọ owo Ijọba wa ni wọn nna fun atunse ilẹ IBO ati ilẹ Hausa fun irẹpọ Naijiria Irẹpọ yi lomn ti wọn fi gbe awọn iṣẹ Cement ati Glass lọ si ilẹ IBO kini anfani tari gba nipa idibo fun Ọlọla Olu. Kọmọlafẹ? Akuko kan ko mọ ọmọbibi inu rẹ ri. Gbogbo omi Naijiria ni wọn nfẹ rehin dada basi Ọlọla wa gbagbe pe wọn le fẹ omi Ọni na dada ko gba ẹko ẹlẹfin. Nipa eyi Titi ẹsa Eti Ọni yo di titunse lati ọwọ Ijọba Akukọ! Ijọba Ibilẹ satida rgaala yona yi.

Lọsiwaju ilẹ Ijẹṣa dọwọ Ẹgbẹ Akukọ sibẹ na Asi meti Ire ti Akukọ yio se fun Ilẹ Ijẹṣa nise ti Ijọba Ibiẹ wa wa lọwọ wọn lọni!!

KANSẸLỌ M. I. EKUNDARE

On jẹ okan ninu awọn aṣaju NCNC. On na pẹlu awọn ti awọn Komiti Obirin ba se ipade pọ lati gba imọran ati iranlọwọ fun idasilẹ Ẹgbẹ tiwọn.

GBỌNGAN OBOKUNGBUSI

Nibẹ ni wọn t'se ipade idasilẹ Ẹgbẹ Obirin ti NCNC ni ọjọ karun oṣu yi. Gẹgẹbi irohin imurasilẹ ti a ngbọ, o daju pe gbọngan na yio kun fun awọn obirin to fẹ ṣẹ ara mọ ẹgbẹ na

IRAWỌ ★ OBOKUN

ILE IṢẸ B110 Ati B149: ADUGBO OKEṢA, ILEṢA.
P. O. BOX 23, ILEṢA

Telegram: Irawọ Obokun

Nol. 4 No. 140 Monday JUNE 6

IYE OWO "IRAWỌ OBOKUN"

	Oṣosu	Oṣosu-Mẹta	Ọdun
ILEṢA.	Şile kan.	Şile mẹta.	Şile mejila
ẸHIN ODI	Şile kan kọbọ meji.	Şile meta ati sisi.	Şile mẹrinla

Ẹ DABO BO ILU ILEṢA

O jẹ ikan ti o ba enia ninu jẹ pupọ lati mari ise buburu ti awọn ole agbewiri nṣe ni arin ilu Ileṣa, eyi si ti diohun aṣa fun awọn ole yi lati ma kakiri ile itaja ile gbigbe fun ati ko ẹru.

O si di igba gbogbo ti Irawọ Obokun ti ekigbe lori ọrọ yi, o dabi ẹnipe wọn dawọ duro nigba yẹn; sugbọn lati ikan bi oṣu kan ni awọn ole yi ti nja ile Itawe di adugbo Okeṣa.

Laipẹ yi ile Itawe bi meji ni awọn ole yi fọ ti wọn si mu owo lọ nibẹ, irufẹ iwa bayi ko ba oju mu to; nigbati enia dide lati lọ ta oja ti oñ owo pamọ si ile itaja rẹ ti ẹlomiran si dide loru lati lọ ko owo yi lọ, adanu ọla ni eyi.

Nitorina gẹgẹbi orukọ Ilu Ileṣa ti tobi to; ko yẹ ki awọn agbewiri yi ba ilu na jẹ; ko yẹ ki enia lọ ṣe iṣẹ ni ilu ajeji ki ẹru si ma ba lati ko ẹru rẹ wa si ilu ara rẹ; nitoripe ti ọpọ enia ba ngbọ irufẹ iṣẹ ti awọn ole yi nṣe yio jẹ [illegible] lati ko ile itaja wọn wa si ilu wọn

O yẹ ki abo wa fun awọn olugbe ilu; ki ọkan wọn si balẹ lati ṣe iṣẹ wọn ko si yẹ ki enia ṣe iṣẹ lọsan ko o si ma gboya fun ati sun ni oru

Afi atunse ọrọ yi le ọwọ Ijọba Ibilẹ, Ọga Ọlọpa ati awọn Alatunse ilu lati dide si ati pa ina iṣẹ buburu ti awọn ọlọsa yi nṣe ni arin ilu

Asi da laba pe o yẹ ki awọn oluseto Ijọba Ibilẹ Ileṣa ni awọn ọlọpa kun awọn ti o wa yi; lati le jẹ ki ọpọ wọn ma kakiri adugbo ni irọlẹ bi wọn ti nse ni awọn ilu pataki, nitoripe ti ọlọpa ba ripe irin ẹnikan ko dara yala ni ọsan tabi oru asẹ wa fun wọn lati funra si irufẹ ẹnibẹ, ki wọn si wadi iṣẹ ti o ba nṣe, nipa sise bayi ọpọ awọn konise yi yio wa ọna lati wa iṣẹ ṣe fun onjẹ ojọ wọn dipo ki wọn ma ja ole

Ireti Irawọ Obokun nipe ka dide si ọrọ na ni kiakia bayi, kasi se atunṣe ti o ba yẹ ni ṣiṣe ni idi rẹ. Edumare yio gba ni lọwọ asọ oe ọlọkẹ di ofo

Ni ilu bi Akurẹ awọn ara ilu ibẹ se eto awọn ọdẹ lati ma ṣọ ilu wọn; o si yẹ ki awọn alasẹ ilu Ileṣa na le se irufẹ eto bayi, nitoripe ti awọn ọlọsa yi ba mọ pe iru fẹ eto yi wa, nwọn yio ki ọwọ ọmọ wọn bọ aṣọ

Abẹ Kabiyesi Ọwa Ajimọkọ, awọn Ijoye, Alaga Ijọba Ibilẹ, awọn Kanselọ, ati gbogbo awọn alatunse ilu lati kadi mọ ọrọ yi; toripe iṣẹ ibi ni iṣẹ awọn ọlọsa, osi yẹ ki idabobo wa fun awọn olugbe ilu pẹlu.

Nitorina Ẹdabo bo awọn Olugbe Ileṣa

ASARO LORI OHUNKOHUN

ẸGBẸ IṢELU TABI ẸGBẸ IDALURU? (4)

(Lati Ọwọ Kanselọ S. Akindele Ojo)

Mo ti fihan si pupọ ninu awọn ọrọ ti Kanselọ J O Lawanson sọ ninu Irawọ Obokun ti ọjọ kẹtalelogun oṣu to koja. Ṣugbọn o ku gbolohun bi meji ti mo ro pe o yẹ ki emi soku si ninu ọrọ rẹ na.

Lẹhin ti mo fi ẹsun kan ẹgbẹ Ọlọpẹ pe awọn [illegible] ru. Lawanson gẹgẹ bi akọwe Ọlọpẹ si [illegible] gba [illegible] o sọ pe "Awọn ti o jẹya ni ẹlẹ ti Ọlọla Akintọla fi wa si Ileṣa ni awọn tiko le joko sile [illegible] ti [illegible] wa lati da agbo wa ru, bi o ba tun di ẹẹ, ti a pe gbogbo enia jọ lati sọrọ, bi ẹnikan ba si wa sibẹ pẹlu emi a ti da agbo ru, yio jiya iṣrun bakanna"

Lawanson, akọwe agba fun ẹgbẹ Action Group ti ilẹ Ijẹṣa lo ti lọwọ ara rẹ kọ eleyi.

Lọna kini o gba pe latiọ ni awọn ti ko ni itẹriba ati ibọwọ fun ofin pọ ninu ẹgbẹ wọn ati pe iru awọn adaluru bẹ ti iya jẹ awọn kan lẹẹ ti Ọlọla Akintọla wa si Ileṣa.

Njẹ ti awọn kan ba gbeja awọn ti Lawanson sọ pe awọn fi iya jẹ lọjọ ti Akintọla wa si Ileṣa, ilu daru tabi ko daru?

Bayi gan ni wọn ṣe tan ninu awọn aṣaju ẹgbẹ wọn lọ si Kano ninu oṣu May 1953. Ohun ti ṣẹlẹ iṣẹle nipe ilu Kano daru, emi ko sọnu jẹ mẹrindinladọta ni alẹ ọjọ Wednesday ti a ṣe ọjọ kọkandinlogun oṣu na. (Wo Daily Times ti May 21 1953)

NCNC nṣe ipade lọwọ ni ọjọ kẹrindinlogun oṣu April 1955, awọn akọniu Ọlọpẹ bẹrẹ si kọrin ninu moto olugbohun ti nwọn fi nṣe kundekunde. Atiwo otin bo awọn to ngbọ ọrọ nnu gbọngan Obokungbusi mọlẹ tobẹ ti ẹnu o moto fi dakẹ fun akan bi iṣeju mẹwa.

Njẹ ti awọn to ngbọ ọrọ ba binu ti wọn si bọ sode lati fagbara le akọrin na lọ njẹ ilu ko ni daru?

Bayi ni wọn ṣe ṣe idiwọ fun ipade NCNC pẹlu ẹgbẹ Ọyọ Parapọ ni ọjọ karun oṣu September 1954. Ohun to ṣẹlẹ iṣẹle nipe ilu daru, enia mẹta si sọ emi wọn nu.

ARA ỌPẸ KAN GOGO

Ẹ jọwọ gbogbo ẹnyin ti ẹ ni ifẹ inu yin nibikibi, mo bẹ yin ki ẹ ma ṣe sure si ọrọ ẹgbẹ Ọlọpẹ o. Ẹ jọwọ ki ẹ maṣe ma fi oro wọn binu "nitoripe ara ọpẹ kan go-go".

Ẹ tun gbọ ohun ti odindi Lawanson wi ninu iwe kanna. O ni "bi o ba tun di ọla, ti a pe gbogbo enia jọ lati sọrọ, bi ẹnikan ba si wa sibẹ pẹlu emi a ti da agbo ru, yio jiya iṣrun bakanna"

Ha! ara ọpẹ kan Sir!

Nṣe ni ẹniti o pe ipade fẹ ki gbogbo awọn to pe wa gbọ ọrọ ki wọn si bere alaye lori ohun ti ko ye wọn. Ṣugbọn ẹniti o ba ṣe bẹ ni ipade ti Ọlọpẹ gbe, nṣe ni wọn yio gba pe o fẹ da agbo ru, nitorina ohun ti yio ṣẹle si, gẹgẹ bi ọrọ Lawanson nipe "yio jiya iṣrun bakanna".

Bawo ni Lawanson ati awọn Kutanga rẹ ṣe le mọ awọn to wa si ipade pẹlu emi a ti da agbo ru? Ẹniti o lẹ otitọ ati ẹniti wọn mọ daju ni ọmọ NCNC ni wọn le ro pe o ni "emi a ti da agbo ru"

Bi Lawanson ba dide ni ipade ti o ba nsọ pe "Awolọwọ lo da ẹkọ ọfẹ silẹ, on lo da iwosan ọfẹ silẹ, o da asọ ọfẹ fun awọn to [illegible] ọdun, o gba al gbaro ọlẹ soko ẹgbẹ, o gbe ọnọ konkuri fun aghẹ lọlẹ, o fẹ iyawo fun awọn ọdọmọkunrin lọlẹ, o ṣe ohun gbogbo lọfẹlọfẹ". Ti awọn to ngbọ ọrọ rẹ ba ti gbenu soke ti awọn nkigbe "Aṣo, Aṣo" o ṣan, emi bẹ ni ko wa si ipade pẹlu "emi a ti da agbo ru".

AKỌWE KEKERE SỌRO

Ikomangi yii a ni ko jẹ dada. Ajọmọlagbara sọ pe on le ma gba lọwọ, ẹ ko ripe poyilabilabi ni ijọ wọn ma sọro si?

Ti Lawanson ba dide ni ipade to pọn Awolọwọ bi tiẹ bi emi, tani ko mọ pe Ọyenloye ni ọrọ kan. Iba iro ti mo mọ ti o le ma pa mọ ẹgbẹ Akukọ ni pe "Minista Ẹgbẹ Akukọ lo ngba ẹgbẹgbẹrun lọna ogbọọn poun lọdun, Akukọ ni ko jẹki Ọba ilu Oyinbo ma san owo ni Ileṣa, awọn lo ka Rel-wc Akintọla to wa si Ipọnda, awọn lo njẹki Derọba ma gba lanaṣu".

Ẹniti o ba la ẹnu silẹ to ngbọ ọrọ Ọyenloye ti ko ba ti tete sinye ja pe ki o ma sọpe "AG [illegible], AG Father", emi bẹ ni nwọn mọ ni ẹniti ko ni "emi a ti da agbo ru".

Ninu isọrọ keta ọrun ti akọwe kekere fi kan ẹgbẹ Akukọ, o sọ pe "Ṣugbọn ti gbogbo Iwọ Orun nibiti Ijọba Afeniferc wa lori aga sile marun ni awọn enia agba gẹgẹ bi ileri ti Awolọwọ ati ijọba rẹ se".

Njẹ gbogbo awọn oṣiṣẹ to wa ni Iwọ Orun lo ngba ṣile marun lojumọ? Irọ funfun ni.

Awọn oṣiṣẹ olowo ojumọ to wa ni Iwọ Orun to ẹgbẹrun lọna ọgbọn (ka pe bẹ).

Die wa labẹ awọn oyinbo onisowo bi U.A.C., John Holt, P.Z., U.T.C., BEWAC, C Zard, Le-

(Bẹrẹ ni oju iwe 6)

J. O. LAWANSON

Ninu eti ti Akindele Ojo fun lọṣẹ yi, o bere bi Ijọba fun ẹnikẹni lagbara lati ma lu ẹniti wọn ro pe o ni "emi a ti da agbo ru" O bere bi ki i ṣe idaluru ti ẹni bẹ ba ni olugbeja.

ẸGBẸ IṢELU TABI IDALURU

(Bẹrẹ ni oju iwe 5)

ati bẹ lo titi.

Die wa labẹ awọn ẹgbẹ Oniṣowo ti enia dudu bi IUTTC, Ikorodu Trading Company, WAPS (Syndicate), Ijẹsha Press Ltd., I. PTU, Co-operative Societies ati be lọ titi. Bẹni osiṣẹ wa labẹ awọn enia dudu oniṣowo kọkan bi Ọmọle, Ajasaku, Ibironke, Odutola, Maja, Doherty, Ajao, Ojukwu ati bẹ be lọ titi

Bẹna ni osiṣẹ agbowojumọ wa labẹ awọn Ijọ (Mission) bi Methodist C.M.S. Apostolic, Baptist, Salvation Army ati bẹ lọ titi. Ọpọlọpọ oṣiṣẹ agbowojumọ lo wa labẹ ogunlọgọ Ijọba Ibile to wa ni Ẹkun Iwọ Orun, ọpọ lo wa ti Ijọba akopọ (Federal Government). ọpọ lo wa ni ijọba ti Ẹkun Iwọ Orun

Gbogbo awọn agbaniṣiṣẹ ti mo ka sile wọnyi loni osiṣẹ agbowo ojumọ ni Ẹkun Iwọ Orun Naijiria. Njẹ gbogbo wọn lo ngba sile marun marun lojumọ? Nda o! Ijọba Ẹkun Iwọ Orun lo le pa a laṣẹ pe awọn yoku gbọdọ ma san sile marun fun awọn osiṣẹ tiwọn.

Kilo ṣẹlẹ?

Ohun to ṣẹlẹ nipe ijọba Ẹkun Iwọ Orun nsan sile marun marun fun iba awọn to gba si iṣẹ: awọn ti a nwi yi ko ju mẹwa ninu ọgọrun. Awọn adọrun yoku nkọ? Ijọba Ọlọpẹ ko fẹ mọ bi wọn wa tabi wọn ko wa. Ohun ti awọn nfẹ lati lo nipe ki nwọn ma fi owo ti iba awọn ti wọn nsan ṣe kundekunde Ki awọn yoku le ribo fun wọn. Ọlọrun ma jẹki emi balaiye fọwọ ti.

Ṣugbọn ni Ẹkun Ila Orun lọhun (East) Ijọba ti Akuko daba pe ki osiṣẹ agbowo-ojumọ ma gba sile mẹjẹ abọ. Wọn ni awọn ko ni da owo na pa laṣẹ laisi ajoju awọn agbaniṣiṣẹ yoku nibẹ.

Idi ti nwọn fi ṣebẹ nipe niwọn igbati o ti jẹpe lati iọu ọja kanna nigbogbo osiṣẹ ti nraja, to jẹpe ṣọbu kanna ni nwọn ti nra aṣọ, ko tọ ki nwọn kan gbowo ju awọn kan lọ nigbati o jẹpe iru iṣẹ kanna ni awọn nṣe.

Nigbati awọn pe ipade lati fi aṣẹ si owo ojumọ na, nwọn pe aṣoju gbogbo awọn agbaniṣiṣẹ si bẹ, ati ijọba, pelu ijọba ibilẹ, awọn oniṣowo ati awọn Ijọ.

Wọn jiroro pọ, wọn si jijọ gba wipe ki awọn osiṣẹ agbowo ojumọ ma gbowo gẹgẹ bi nwọn ti ṣe ṣe nio tẹ loni, ṣugbọn wọn gbe si Ijọba Akukọ lọwọ pe ki gbogbo awọn osiṣẹ ọwọ bi Birikila, Telọ, Kafinta, Alagbẹde, Mekaliki ati awọn miran bẹ ma gba sile mẹje abọ lojumọ.

Ti talo dara ju?

Ti ẹniti o paṣẹ ki mẹwa ninu ọgọrun osiṣẹ ma gba sile marun ki awọn yoku ma gba sile mẹji laida ọja lọtọtọ fun wọn ni? Tabi ti ẹniti o sọ pe ki gbogbo ọgọrọrun ma gbowo bakanna ni wọn igbati o jẹ pe ako da ọja ti otaṣẹjọba yio ti ma raja sile lọtọ? Tabi ẹniti o da aṣẹ pa lo dara ju? tabi ẹniti o pe aṣoju gbogbo awọn to ngbani siṣẹ ti wọn si paṣẹ bakanna?

Ninu osun kẹrin, akọwe kekere sọpe Ijọba Alakuko ko fi awọn Ọba ati Ọloye si ipo to yẹ wọn. Fun apẹrẹ, o tọka Apetu, Lejọka, Aloko, Risawẹ, Ararọmi, Lọja Oke-Ilode. O bẹẹ pe "Kini ṣe ti a kole gbe ẹnikan sori aga ọtun wọn".

Otitọ ti o wa nibẹ nipe Ọba tabi Ijoye to ba fẹ ifọkanbalẹ ni ilu rẹ ti o si nfẹ iyi ati ẹyẹ pelu igbega larin awọn enia rẹ ko gbọdọ fara mọ ẹgbẹ iṣelu kankan. Awọn oloye bẹ ti ko fara mọ ẹgbẹ iṣelu kan ni wọn fi ṣe alaga igbimọ akamọ ti wọn:

Fun apẹrẹ, Lọja Oke-Bode ni Alaga Oke Bode Local Council, Aṣireyun ni alaga Muroko Local Council, Lọja Ọṣu ni alaga Aiyetoro Local Council Awara ni alaga Iwara Local Council, Lọyin Itagun ni alaga Itagun Local Council. Gbogbo awọn igbimọ yi lojẹ ti Akukọ.

Ṣebi Ọlọpẹ lo ni Ifẹwara Local Council? Kiniṣe ti e ko fi Ọba Ifẹwara ṣe Alaga ibẹ? Tabi Ọgbẹni J. A. Akinyẹmi ni Ọba Ifẹwara? Ṣebi Ọlọpẹ loni Kiriji Local Council? Kiniṣe ti ẹ ko fi Ọba Imeṣi ṣe Alaga? Tabi Ọgbẹni Ọlamijulọ ni Ọba Kiriji?

Ẹ ma parọ mọ, ẹnu opurọ ki i ṣẹjẹ.

O fo fẹrẹ o darukọ Eko pe Ọlọpẹ loni Ijọba ibẹ ati pe awọn fi oloye si ipo wọn, Oloye wo? ipo wo ni ẹ fi wọn si?

Rotimi Williams ni alaga igbimọ Eko tẹlẹ. On ki i se Oloye Eko Ọgbẹni Lawson ni alaga nigbati Rotimi kuro nibẹ, On na ki i si ṣe Oloye, Oloye Aṣogbọn ni ko kunju aye na ni tabi Oloye Oluwa? Bajulaiye to ti ṣe Adajọ (Magistrate) ti ni ko to lati ṣe alaga ni tabi Ọbanikoro to ṣe aṣoju fun Eko ni igbimọ nla ti wọn ti ṣelo igbekalẹ Iṣejọba Naijiria ti wọn ṣe ni Ibadan ni 1950?

Ọsunloye jọwọ purọ diẹ si!

KOSI ỌWỌ TEMI NIBẸ

Ninu Irawọ Obokun ti ọgbọnjọ oṣu May 1955, n ioju awẹ keji, apa kan ninu ọrọ ti Akọwe Afẹnifẹre kọ sbẹ sọ pe "A tun ngbọ ni aipẹ yi pe Adelabu ti fi ijẹkujẹ ba Ijọba Ibadan jẹ. Ijọba nwadi rẹ lọwọ nisisiyi. Ijọba won ni Ibadan ti fọ sabẹ".

Eyi ni lati kede si gbogbo agbaiye pe Ọwọ temi ko si nibe o, emi ko si ni ifaramọ si iru ọrọ bẹ.

Emi tun fi eyi kọwọ lati sọ fun gbogbo enia pe emi ki i ṣe Olotu iwe yi lati November 29, 1954. Torina ki ẹnikẹni maṣe dari iwe rẹ si mi mọ. Ṣugbọn mo gbe gbogbo ohun to ba ṣẹlẹ lori ohun ti mo ba kọ ti orukọ mi si wa nibẹ. Bi o da kutukutu, mo gbe, bi o si da gbọrọ gbọrọ, mo gbe, bi o ba ti jẹ ọrọ to jade labẹ orukọ temi.

S. AKINDELE OJO

KANSẸLỌ E. A. ORIOWO

On na jẹ ọkan ninu awọn aṣaju Ẹgbẹ NCNC. On na pelu awọn to fun awọn Obirin ni imọran ati iranlọwọ lati da Ẹgbẹ NCNC ti Obirin silẹ.

JỌ ILỌRỌ ṢE ASEYẸ FUN ỌGBẸNI I. A ADEYẸKUN

(Lati Ọwọ J. O. Awosan

Ni ọjọ isimi tise ọjọ kejilelogun oṣu 22-5-55, ni awọn agbagba Ijọ Ilọrọ ṣe aseyẹ fun Ọgbẹni I. A. Adeyẹkun ti o ti jẹ Olukọ Agba Ile Iwe Ilọrọ ri, ti o wadi Alabojuto Ile Iwe

Bi awọn enia ti joko, ni Kansẹlọ E.O. Oriowo pe Alagba B O Fagbemi si ori aga. Ọgbẹni Oriowo si ṣe alaye idi rẹ ti afi pejọ, asi wa pe Kansẹlọ S. M. Ogunjulugbe ti o ti jẹ Olukọ Agba Ile Iwe na ri o si sọrọ isiri pupọ nipa Ọgbẹni Adeyẹkun pe oruko ti o yẹ ki o ma jẹ ni "ỌKUNRIN JẸJẸ ABIJA KUNKUN" toripe o jẹ oniwa tutu enia o si mọ iwe pelu nitoripe ninu ọdun meje ti wọn ṣe iṣẹ pọ on mọ iwa rẹ

Bi asi ti pari ọrọ na ni aherẹ u fi akara Oyinbo ati ọtin pamọ onikaluku awọn ti o wa nibẹ lo i gbadun ara wọn dada, Lẹhin ipamọ yi ni alaga ba fi awọn iwe meji ẹbun fun Ọgbẹni Adeyẹkun ni orukọ Ijọ.

Ọgbẹni Adeyẹkun wa dupẹ pupọ fun aseyẹ ti aṣe fun on, osi gbadura ki Oluwa ki o wa pelu Ijọ re alaga si fi ore ọfẹ pari aseyẹ na

Akọle Olotu Aki Ọgbẹni I. A. Adeyẹkun ku orire ti Ipo Alabojuto Ile Iwe ti a yan si Ọlọrun yio ba ṣe iṣẹ na ni aseyọri si rere Ohun rere bayi yio kari gbogbo wa o ASẸ.

E FI IROHIN IPADE IGBIMO YIN

SỌWỌ FUN TITẸ JADE NINU

Irawo Obokun

FUN GBOGBO OMỌ ẸGBẸ ACTION GROUP ỌPẸ

Igba meji ni ipade bọsi bayi ninu ọsẹ (1) Ekini ni ọjọ kẹrinkẹrin ọsẹ, Wednesday ago marun gere 5 p m fun gbogbo awọn ọmọ Ẹgbẹ Ọkunrin ao ṣe eyiti o mbọ yi ni ita gbangba ni ibusọ mọto Ishokun. Nibẹ lao ti sọ ibiti ao ti se eyiti o tẹle

Ekeje ni ọjọjọ isimi ni dede ago meji ọsan gere 2. p. m. fun gbogbo awọn Obirin ati awọn obirin ti o sese fẹ wọ Ẹgbẹ: Ao ṣe ipade na ninu Ọbokungbusi, eyiti o ọjọ 5/6/55 Ẹ jẹki gbogbo wa parapọ lati tun ilu wa ṣe;

AKỌWE

AKUKỌ KU SINU AGO KIṢE ẸBI ỌPẸ (Apa Kini)

(Lati Ọwọ Kanṣẹlọ G. Ade. Aromọlaran Amuye)

Ẹnyin ọmọ Obokun nile ati ni idalẹ mo fẹ ki ẹ fi okan si ọrọ ti mo fẹ bẹrẹ si lati ma ba nyin sọ lori ọrọ ikusago Akukọ yi, ki ẹ si fi oju inu wo iwa Akukọ ti igba arọ, eyi ti ọmọ ẹyẹ (Ọgbẹni Aiyekotọ) fi ẹnu kan niwọn nkan bi ọjọ melo kan sẹhin, pẹlu awọn Akukọ ti ode oni yi.

O jẹ ohun ti o ya mi lẹnu wipe lẹhin ti Adiẹ (Akukọ) ti ku sinu ago ile rẹ, ni ilẹ Ijeṣa, ẹnikan tun nwa ọna lati ji dide, nipa wiwa irọ tuntun eyiti yio tun mu awọn ọmọ Obokun lori kankan pa ki nwọn bale, baji oku Adiẹ: Mo fẹ ki iru enia bẹ, iba jẹ wipe awọn Akukọ gbe owo fun ni, iba jẹ iṣe ni awọn Akukọ gba Oluwa oluwa rẹ sin ni, ki o lọ ki ọwọ ọmọ rẹ bọ aṣọ niloripe igbayi ko jọ ti ẹrẹkan mọ ko si ẹniti o nlo oku Adiẹ ni ile Obokun:

Ọrọ Akukọ di igba meji ni Ile Obokun.

Eyi ni o ṣe igba keji ti Akukọ yi o ṣe idina ire fun ilẹ Obokun, ẹnyin ti ko ronu ọmọ adiẹ ti ẹ jẹ tan ti ẹ mu tan ti ẹ nfi Ọpẹ ṣe ẹlẹya bẹni ẹ si mọ wipe inu rẹ ni ẹ nsun, bi ẹ gbe ju ọdun mẹta laiye ẹ ko ni ile miran ju ago lọ.

Ẹnyin ọmọ Obokun emi ro wipe iru iwa aimore bayi lo mu ki ẹnikan ninu awon ọmọ Adiẹ sọ wipe ko si ore ti Ọlọla Awolọwọ ṣe fun on tabi ẹnyin ọmọ Obokun, mo si fẹ ki iru adiẹ bẹ ti o ba ma sọrọ ki o sọ si awọn ẹiyẹkẹyẹ ẹgbẹ rẹ ki o ma fi ẹnu kan ti awa ọmọ Obokun nitoripe awa yatọ si Adiẹ ẹgbẹ ẹja ni ẹja si nwẹ tọ.

Ti' ori kan ba sunwọn yio ran 'gba ori, mo fẹ ki Ọgbẹni Adiẹ mọ dajudaju wipe ti ori kan ba sunwọn nṣe ni o nran igba ori. Ori awọn adiẹ (Akukọ) nikan lo fẹrẹ sunwọn ju fun eto ile iwe ọfẹ ti Ọlọla Awolọwọ gbe kalẹ yi iba jẹ wipe ko si ile iwe ọfẹ, ni ọpọlọpọ Akukọ ni awọn obi miran iba ti ko ta fun a ti san owo ile iwe wọn, bẹ si ni enia ko le ra Akukọ sin ibi pipajẹ lo mọ.

Irufẹ eleyi ni awọn onilu ri ti nwọn fi ma nfi ilu palowe wipe: "Ọbafẹmi ọmọ Awolọwọ iwọ lari ba wi, iwọ ti o gbe 'da lọwọ ti o ko fi pa Akukọ iwọ la ri bawi Ti o sọ ile iwe di ọfẹ ti o fi nda ẹmi akukọ si, ti o sọ Ile-iwosan di ọfẹ ti o fi nda bo bo adiẹ iwọ lari bawi"

Ṣugbọn Awolọwọ ko jẹbi fun iru iwa anu ba yi, awọn ọmọ adiẹ ni ko ni ore lara iwa aimore ni ko jẹ ki aṣọ nwọn pe meji on lo si mu ki gbogbo ẹiyẹ ma fo ti nwọn ko fi ni iyẹ niti wọn.

Ẹ mu tọrọ nyin dani di ọsẹ ti o mbọ, nigbati ngo ma ba ọrọ mi bọ. O di 'gba diẹ o.

G. A. Aromọlaran.

ỌGBẸNI E. A. EKUNṢEITAN

On ni Baba Ẹgbẹ ti Ẹgbẹ NCNC ni Ilẹ Ijẹṣa. Awọn Obirin Ilesa ti da Ẹgbẹ NCNC ti Obirin sile ni ọjọ karun oṣu yi. Wọn ni nibin idasilẹ na yio ijade lọṣẹ to nbọ.

APETU TI IPETU (AGUNSIADE KE I)

Ni idahun si Ọrọ Akọwe Afẹnifẹre, ẹnikan so ninu iwe ọsẹ yi pe awọn Oloye to fi ara mọ́gbẹ ijẹlu ni akamọ wọn ko gba ni Alaga.

Ikede Ati Ipolowo Oja Ninu

"IRAWO OBOKUN"

OJU EWE KINI

Igba	1—12	8s.	fun insi kan.
Igba	13—25	7s. 6s.	" " "
Igba	26—52	7s.	" " "

OJU EWE KEJI

Igba	1—12	5s	fun insi kan
Igba	13—25	4s. 6d.	" " "
Igba	26—52	4s.	" " "

OJU EWE KẸTA

Igba	1—12	7s. 6d.	fun insi kan;
Igba	13—25	7s. "	" "
Igba	26—52	6s. 6d.	" " "

OJU EWE KẸJỌ

Igba	1—12	6s.	fun insi kan
Igba	13—25	5s. 6d	"
Igba	26—52	5s.	" " "

OJU EWE 4, 5, 6, TI 7 JẸ OWO KANNA PẸLU TI OJU EWE KEJI.

SAMUEL OGUNDIRAN NI LORIỌMỌ WA
Lati Ọwọ Ara Iṣida)

Jọwọ Olotu Irawọ Obokun Inu mi yio dun pupọ ti o be le gba mi laye lati fesi si ọrọ ro kan ti awọn kan ti wọn pe ara wọn ni Ọmọde ati Agba Iṣida pa ninu Irawọ Obokun ti ọjọ 30-5-55 Awa Ojulowo ọmọde Iṣida ati agba Iṣida lo nfi esi wipe awa ko yọ Samuel Ogundiran ni Loriọmọ Iṣida wa o

A si tun nsọ siwaju si wipe ni ọjọ ti a ma yan Samuel Ogundiya ni Loriọmọ Iṣida Ibo ni a fi yan ko si bẹ awa ara Iṣida lati fi on ṣe Loriọmọ ṣugbọn Ibo la fi yan o ko si ṣe awa ara Iṣida o Nitorina awa Asan-owo-ori Iṣida ati Agba Iṣida ko kọ Samuel Ogundiran ni Oloriọmọ wa o.

AWỌN ỌMỌDE NGBA BỌLU LOJU ỌNA MOTỌ
(Lati Ọwọ Gabriel Adegbite H 45 Ilọrọ Ileṣa)

Jọwọ Olotu gba mi laye diẹ la ti e alaye diẹ lori awọn ọmọ ti fibi iṣere nlẹ to jẹ pe oju titi Ijọba ni Bọlu yẹ le ti ma gba ki ẹ ehin ninu ọrọ mi Olọrun ko gba wa lọwọ awọn ọmọkunrin to jẹ pe wọn ko gbọ ọrọ si awọn obi wọn lẹnu

Igba pupọ ni motọ wa nse wọn ese to si jẹ pe awọn ọmọ bubu-u yi ko bikita ikan kan sẹlẹ sẹlẹ bẹni mo ro nu si pe moto ni Ijọba se titi fun ki se bọlu ọlọ ni Ijọba se ilu ibi iṣere Bọlu si emi si ronu si pe ko yẹ pe ki bọlu ma di motọ lọwọ ni ọna ti wọn ti ri mo ro ronu si pe ki moto la lọ ko la iru awọn ọmọ oni-bọlu oju titi wọn yi iṣẹgbogbo rẹ yio di ti oni motọ idanu rẹ yio jẹ ti awọn obi ọmọ bẹ tori na mo bẹ awọn Ọlọla wa ni ilẹ Ijeṣa mo si tun bẹ Baba wa Ajimọkọ Keji awọn Ijoye pẹlu, mo tun bẹ obi awọn ọmọ na pe ki wọn ba fi ọrọ na si ofi ki awọn ọmọ ma se ma gba Bọlu

AWỌN ONITẸTẸ.
(Bọrẹ ni oju iwe 1)

wọn sa lọ si igbo.

Ogbeni kan pẹlu, o ra koko ka lẹ lati Irogun o wa ra si Ikorun Idominasi. O ku £7 si lọwọ. Wọn bẹ ki o wa ta tẹlẹ ona on ko la. Nigbati ko si ero kankan ni Ikorita na wọn gba gbogbo owo ti o ku na Nigbati wọn gba tan, wọn sa ọ si igbo.

Onisowo kan ti o nti ọna jinjin bọ, o fẹ lọ se igbeyawo owo ti oma lọwọ jẹ £50. Awọn onitẹtẹ gba £30 nibẹ wọn pa Okunrin yi lẹkun. Owo igbeyawo rẹ koto mọ. O wa pada si ilu rẹ ni Zaria.

Mo dupẹ pupọ lọwọ yin ẹjọwọ ki ẹ ba mi gba ọrọ na yẹwo. Ọpọlọpọ ero ti o fẹ ma wọko ni Ikorita yi, wọn ko duro nibẹ nitori awọn enia ibi yi. Eo tun ma gbuso mi si ehin o. Mo ki Olotu Ọkọ Ọba ko ni ṣayin lẹse. Ọlọrun yio da ọmọ si o. Amin.

ARABIRIN OGUNSEITAN

On na je okan ninu aṣaju awọn Obirin Ileṣa. Ogunlogo awọn Obirin na lo faramọ lati jẹ ọmọ Ẹgbẹ NCNC ẹka ti Obirin. Wọn ni Arabirin wa yi yio pẹlu wọn laipẹ.

KANSẸLỌ J. A. AKINYEMI

On ni Alaga fun Igbimọ Ijọba akamọ ti Ifẹwara (Ifẹwara Local Council) ni idahun si ọrọ Akọwe Afẹnifẹre Kanselọ S. Akindele Ojo nbere pe kinise ti wọn ko fi Ọba Ifẹwara ṣe Alaga ti ọrọ re ba jẹ otitọ.

ỌRỌ LORI IBUSỌ MỌTO
(Lati Ọwọ Gabriel Awe Omi Adio)

Si Olotu Irawọ Obokun, jọwọ gba mi laye diẹ ninu iwe rẹ olooyinmọmọ lati se alaye diẹ lori ibusọ motọ Ileṣa. Mo ki ẹnyin oselu wa lọmọde lagba mo ki Ọwa Ajimọkọ II ati awọn Ijoye rẹ pelu, pe ẹ ku atunse ilu. Ẹ ku ọgbọn inu Ẹ ku ṣuru. Ẹ jọwọ ọrọ lori ibusọ moto ni mo fẹ sọ. Ẹ jọwọ bi ẹ ba ri pe ẹ mara tan, lati se ibusọ moto. Ẹ ma jẹki enikan ki o mu irewẹsi ba yin nipa rẹ.

Kini idi irẹwẹsi; nigbati enikan ba ran yin l'eti ohun ti ẹ ti seto silẹ, ti enikan tun nse alatako re Tani alatako? Alatako ni Ọgbẹni S. A. Obọdo B 153 Okeṣa Nigbati Ọgbẹni E F Fadahunsi J. 125 Ilẹmọ Street Ileṣa. Ran awọn oṣelu wa leti fun eto ti wọn ti ronu si ti wọn si ripe o dara, ti Ọwa Ijoye fi ọwọ si; ti Ajẹlẹ kekere ati Ajẹlẹ Agba fi ọwọ si ti awọn Ijọba si na ọpọlọpọ owo sibẹ

Ọgbẹni S A Ọbọdo so pe ko dara ni t'ohun, Mo rope Ọgbẹni yi jẹ okan ninu awọn alawaui mẹta ti ... Ọgbẹni kanna yi fi ye wa pe, ohun gbọ pe Ijọba NCNC mura tan lati se ibusọ motọ na ki o dara bi ti Ibadan, Abẹokuta, Eko, Ilẹ Oṣogbo ati orisirisi ilu miran. Ọgbẹni kan na yi tun nsọ ninu ọrọ re pe, bi a ba da ọja titun ti ibusọ moto ko ba si nitosi re, tabi arin ọja, ohun kọpẹ anaru ni on ri iru owo bẹ ri. Mo rope Ọgbẹni yi ko tiẹ ona si gbogbo ọrọ yi ko to sọ. Tabi o ti lẹ fẹ jẹ alatako lasan ni? Idi ti mo fi sọ be ni wipe gbogbo ilu ti Ọgbẹni yi daruko ke si eyiti ibusọ moto wa larin ọja wọn Awa ko fẹ fi ta ọja se, bikose ọpọlọpọ awọn ọna ti o fi oti sọ ibiti a wi yi

Ẹ jọwọ enyin Ijọba, Ẹ ma fi eti si ti Alatako, Ẹ se ohun ti ẹ ti ronu si ti ẹ si tiri pe o dara. Ti ẹ si ti fi ọwọ si. Obokun a gbe yin o. Olotu mo dupẹ fun aye ti ẹ gba mi Ọkọ ọba ko ni sa yin lẹse

WANTED URGENTLY

Four Journey-men and Four Apprentices.

AKIYESI

FUN GBOGBO ỌMỌ ẸGBẸ NCNC-ẸGBẸ AKUKỌ

A fẹ ki gbogbo ọmọ ẹgbẹ NCNC mọ pe ipade ọjọ mẹjọ-mẹjọ ti a nse ni Wednesday ko yi pada: nitorina ki gbogbo ọmọ ẹgbẹ fi sọkan lati ma wa si gbogbo ipade dede.

Printed and Published by Ijesha Press Ltd., B110 & B149 Okesha Street, Ilesha 6 - 6 - 55